

31992L0043

Direktiva 92/43/EEZ Vijeća od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore

Službeni list L 206, 22/07/1992 P. 0007 - 0050

Direktiva 92/43/EEZ Vijeća od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 130s,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije¹,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta²,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskoga i socijalnoga odbora³,

budući da očuvanje, zaštita i poboljšanje kvalitete okoliša, uključujući očuvanje prirodnih staništa divlje faune i flore, čine bitan cilj od općeg interesa kojemu teži Zajednica, kako je navedeno u članku 130r Ugovora;

budući da politički i akcijski program Europske zajednice za okoliš (od 1987. do 1992.)⁴ predviđa mjere u vezi s očuvanjem prirode i prirodnih resursa;

budući da ova Direktiva, čiji je glavni cilj promicanje održavanja biološke raznolikosti, uzimajući u obzir gospodarske, socijalne, kulturne i regionalne uvjete, doprinosi općem cilju održivog razvitka; budući da održavanje takve biološke raznolikosti u određenim slučajevima može zahtijevati održavanje ili čak poticanje čovjekove aktivnosti;

budući da se na europskom teritoriju država članica prirodna staništa i dalje pogoršavaju i sve je veći broj divljih vrsta koje su ozbiljno ugrožene; budući da ugrožena staništa i vrste čine prirodno nasljeđe Zajednice, a opasnosti koje im prijete često su prekogranične prirode, radi njihovog je očuvanja potrebno poduzeti mjere na razini Zajednice;

budući da, s obzirom na opasnosti koje prijete određenim tipovima prirodnih staništa i određenim vrstama, potrebno ih je odrediti kao prioritetne kako bi se omogućila pravodobna provedba mjera za njihovo očuvanje;

budući da je radi osiguranja obnove ili održavanja prirodnih staništa i vrsta od interesa Zajednice u povoljnom statusu očuvanosti potrebno odrediti posebna područja očuvanja, kako bi se prema utvrđenim rokovima stvorila koherentna europska ekološka mreža;

budući da će se sva određena područja, uključujući ona koja su sada svrstana ili se u budućnosti mora svrstati među posebna zaštitna područja u skladu s Direktivom 79/409/EEZ Vijeća europskih zajednica od 2. travnja 1979. o očuvanju divljih ptica⁵, morati uključiti u koherentnu europsku ekološku mrežu;

budući da je u svakom od određenih područja potrebno provoditi nužne mjere, uzimajući u obzir ciljeve očuvanja kojima se teži;

¹ SL br. C 247, 21. rujna 1988, str. 3. i SL br. C 195, 3. kolovoza 1990, str. 1.

² SL br. C 75, 20. ožujka 1991, str. 12.

³ SL br. C 31, 6. veljače 1991, str. 25.

⁴ SL br. C 328, 7. prosinca 1987, str. 1.

⁵ SL br. L 103, 25. travnja 1979, str. 1. Direktive koja je posljednji put izmijenjena Direktivom 91/244/EEZ (SL br. L 115, 8. svibnja 1991, str. 41.).

budući da države članice predlažu lokalitete koji se mogu odrediti kao posebna područja očuvanja, ali se unatoč tome mora utvrditi postupak koji bi omogućio određivanje u izvanrednim slučajevima kad lokalitet ne predlaže država članica, već ga Zajednica smatra bitnim bilo za održavanje bilo za opstanak prioritarnog tipa prirodnog staništa ili prioritarnih vrsta;

budući da se mora izvršiti primjerena procjena bilo kakvog plana ili programa koji bi mogao imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja lokaliteta koji je određen ili mora se odrediti u budućnosti;

budući da je usvajanje mjera kojima se namjerava promicati očuvanje prioritarnih prirodnih staništa i vrsta od interesa Zajednice zajednička odgovornost svih država članica; budući da bi to moglo, međutim, određenim državama članicama predstavljati pretjerano financijsko opterećenje s obzirom na nejednak razmještaj takvih staništa i vrsta unutar Zajednice s jedne strane i činjenicu da načelo "onečišćivač plaća" može imati samo ograničenu primjenu u posebnom slučaju očuvanja prirode s druge strane;

budući da je stoga dogovoreno da bi se, u ovom iznimnom slučaju, doprinos putem sufinanciranja na razini Zajednice trebao pružiti u granicama sredstava koja su na raspolaganje stavljena odlukama Zajednice;

budući da bi planiranje uporabe zemljišta i razvojna politika trebali potaknuti upravljanje onim obilježjima krajobraza koja su od najvećeg značaja za divlju faunu i floru;

budući da bi se trebao uspostaviti sustav za nadzor statusa očuvanosti prirodnih staništa i vrsta obuhvaćenih ovom Direktivom;

budući da je potreban opći sustav zaštite određenih vrsta flore i faune kako bi se dopunila Direktiva 79/409/EEZ; budući da bi se trebale omogućiti mjere upravljanja određenim vrstama, ako to opravdava njihov status očuvanosti, uključujući zabranu određenih načina hvatanja ili ubijanja, istodobno omogućujući odstupanja pod određenim uvjetima;

budući da će, s ciljem osiguranja praćenja provedbe ove Direktive, Komisija povremeno sastaviti cjelovito izvješće na temelju, inter alia, informacija koje joj pošalju države članice u vezi primjene nacionalnih odredaba usvojenih na temelju ove Direktive;

budući da je unapređenje znanstvenih spoznaja i stručnog znanja bitno za provedbu ove Direktive; budući da je stoga potrebno potaknuti potrebna istraživanja i znanstveni rad;

budući da tehnički i znanstveni napredak zahtijevaju mogućnost prilagodbe Priloga;

budući da bi se trebao uspostaviti postupak kojim Vijeće može izmijeniti Priloge;

budući da bi se trebao osnovati regulatoran odbor koji bi pomogao Komisiji pri provedbi ove Direktive, a posebno kad se donose odluke u vezi sufinanciranja na razini Zajednice;

budući da bi se trebale predvidjeti dopunske mjere kojima se uređuje reintrodukcija određenih autohtonih vrsta faune i flore i eventualno unošenje neautohtonih vrsta;

budući da su obrazovanje i opće informiranje o ciljevima ove Direktive bitni za osiguranje njezine učinkovite provedbe,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Definicije
Članak 1.

U smislu ove Direktive:

(a) očuvanje znači niz mjera potrebnih za održavanje ili obnovu prirodnih staništa i populacija vrsta divlje faune i flore u povoljnom statusu kako je određeno u točkama (e) i (i);

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

(b) prirodna staništa znače kopnena ili vodena područja koja se razlikuju prema geografskim, abiotičkim i biotičkim obilježjima, bilo potpuno prirodna bilo poluprirodna;

(c) tipovi prirodnih staništa od interesa Zajednice znače one tipove unutar teritorija navedenog u članku 2:

(i) kojima prijeti nestanak unutar njihovog prirodnog areala;

Ili

(ii) imaju mali prirodan areal uslijed regresije ili im je područje u prirodi ograničeno;

Ili

(iii) predstavljaju glavne primjere tipičnih karatkeristika jedne ili više od pet sljedećih biogeografskih regija: alpske, atlantske, kontinentalne, makaronezijske i mediteranske.

Ovakvi tipovi staništa su navedeni ili se mogu navesti u Prilogu I;

(d) prioritetni tipovi prirodnih staništa odnose se na tipove prirodnih staništa kojima prijeti nestanak, a prisutni su na teritoriju navedenom u članku 2. i za čije je očuvanje Zajednica posebno odgovorna, s obzirom na razmjere njihovog prirodnog areala koji se nalazi unutar teritorija navedenog u članku 2; ovi prioritetni tipovi prirodnih staništa označeni su zvjezdicom (*) u Prilogu I;

(e) status očuvanosti prirodnog staništa znači zbroj utjecaja koji djeluju na prirodno stanište i njegove tipične vrste koji bi mogli ugroziti njegovu dugoročnu prirodnu distribuciju, strukturu i funkcije kao i dugoročni opstanak njegovih tipičnih vrsta unutar teritorija navedenog u članku 2.

Status očuvanosti prirodnog staništa smatra se "povoljnim" kad:

- su njegov prirodni areal i područja koja pokriva u tom arealu stabilni ili u porastu, i

- postoji specifična struktura i funkcije potrebne za njegovo dugoročno održavanje i vjerojatno će postojati u doglednoj budućnosti, i

- status očuvanosti njegovih tipičnih vrsta je povoljan kako je određeno u (i);

(f) stanište vrste znači okoliš određen specifičnim abiotičkim i biotičkim čibenicima, u kojima vrsta živi u bilo kojoj fazi svoga biološkoga ciklusa;

(g) vrste od interesa Zajednice odnose se na vrste koje su, unutar teritorija navedenog u članku 2:

(i) ugrožene, osim onih vrsta kojima je prirodni areal marginalan na tom teritoriju i koje nisu ugrožene ili osjetljive u zapadnoj palearktičkoj regiji; ili

(ii) osjetljive, odnosno smatra se vjerojatnim da će u skoroj budućnosti potpasti pod kategoriju ugroženih vrsta ako uzročni čimbenici nastave djelovati; ili

(iii) rijetke, odnosno s malim populacijama koje trenutno nisu ugrožene ili osjetljive, ali rizik za to postoji. Vrste se nalaze u ograničenim geografskim područjima ili su u manjem broju raspršene na širem području; ili

(iv) endemske i zahtijevaju posebnu pozornost zbog posebne prirode njihovih staništa i/ili mogućeg utjecaja njihovog iskorištavanja na njihovo stanište i/ili mogućeg utjecaja njihovog iskorištavanja na njihov status očuvanosti.

Ovakve vrste su navedene ili se mogu navesti u Prilogu II. i/ili Prilogu IV. ili V;

(h) prioritetne vrste odnose se na vrste navedene pod točkom (g) (i) za čije je očuvanje Zajednica posebno odgovorna s obzirom na razmjere njihovog prirodnog areala koji potpada pod teritorij naveden u članku 2; ove su prioritetne vrste označene zvjezdicom (*) u Prilogu II;

(i) status očuvanosti vrste znači zbroj utjecaja koji djeluju na tu vrstu, a koji bi mogli ugroziti njezinu dugoročnu distribuciju i brojnost populacija unutar teritorija navedenog u članku 2;

Status očuvanosti smatra se "povoljnim" kad:

- podaci o dinamici populacije određene vrste ukazuju da će se ona dugoročno održati kao vitalna sastavnica svog prirodnog staništa, i
- prirodan areal vrste nije smanjen niti je vjerojatno da će se smanjiti u doglednoj budućnosti, i
- postoji, a vjerojatno će i dalje postojati, dovoljno veliko stanište u kojem će se njegove populacije dugoročno održati;

(j) lokalitet znači geografski određeno područje čija je površina jasno označena;

(k) lokalitet od značaja za Zajednicu znači lokalitet koji, u biogeografskoj regiji ili regijama kojima pripada, znatno doprinosi održavanju ili povratu u povoljan status očuvanosti tipa prirodnog staništa navedenog u Prilogu I. ili neke od vrsta navedenih u Prilogu II. i može također znatno doprinijeti koherentnosti Nature 2000 navedene u članku 3, i/ili znatno doprinosi održavanju biološke raznolikosti unutar dotične biogeografske regije ili regija.

Za životinjske vrste koje su rasprostranjene na velikim područjima, lokaliteti od značaja za Zajednicu odgovaraju mjestima unutar prirodnog areala takvih vrsta koja predstavljaju fizičke i biološke čimbenike bitne za njihov život i razmnožavanje;

(l) posebno područje očuvanja znači mjesto od značaja za Zajednicu koje su države članice odredile zakonskim, upravnim i/ili ugovornim aktom, gdje se potrebne mjere očuvanja primjenjuju radi održavanja ili povrata u povoljan status očuvanosti prirodnih staništa i/ili populacija vrsta za koje je taj lokalitet određen;

(m) primjerak se odnosi na bilo koju životinju ili biljku, bilo živu ili mrtvu, koja pripada nekoj od vrsta navedenih u Prilogu IV. i Prilogu V, svaki njezin dio ili derivat, kao i na ostalu robu za koju se čini, na temelju popratnog dokumenta, pakiranja, oznake ili etikete, ili na temelju svih drugih okolnosti, da su dijelovi ili derivati životinja ili biljaka tih vrsta;

(n) odbor znači odbor osnovan u skladu s člankom 20.

Članak 2.

1. Cilj ove Direktive je doprinijeti osiguranju biološke raznolikosti putem očuvanja prirodnih staništa divlje faune i flore na europskom teritoriju država članica na koje se Ugovor primjenjuje.
2. Mjere poduzete u skladu s ovom Direktivom namijenjene su održavanju ili povratu u povoljan status očuvanosti, prirodnih staništa i vrsta divlje faune i flore od interesa Zajednice.
3. Mjere poduzete u skladu s ovom Direktivom uzimaju u obzir gospodarske, socijalne i kulturne potrebe te regionalne i lokalne karakteristike.

Očuvanje prirodnih staništa i staništa vrsta

Članak 3.

1. Koherentna europska ekološka mreža posebnih područja očuvanja osniva se pod nazivom Natura 2000. Ova mreža, sastavljena od lokaliteta u kojima se nalaze prirodna staništa navedena u Prilogu II, omogućuje održavanje određenih tipova prirodnih staništa i staništa vrsta ili, gdje je to potrebno, njihov povrat u povoljan status očuvanosti u njihovom prirodnom arealu.

Mreža Natura 2000 obuhvaća posebna područja zaštite koja su države članice klasificirale u skladu s Direktivom 79/409/EEZ.

2. Svaka država članica doprinosi stvaranju Nature 2000 u razmjeru u kojem su na njezinom teritoriju zastupljeni tipovi prirodnih staništa i staništa vrsta navedenih u stavku 1. U tu svrhu svaka država članica u skladu s člankom 4. određuje lokalitete kao posebna područja zaštite, uzimajući u obzir ciljeve utvrđene stavkom 1.
3. Tamo gdje smatraju potrebnim, države članice nastoje unaprijediti ekološku povezanost Nature 2000 održavanjem i gdje je potrebno razvijanjem obilježja krajobraza koja su od najvećeg značaja za divlju faunu i floru, kako je navedeno u članku 10.

Članak 4.

1. Na temelju kriterija utvrđenih u Prilogu III. (Faza 1) i odgovarajućih znanstvenih informacija svaka država članica predlaže popis lokaliteta, uz naznaku koji se tipovi prirodnih staništa iz Priloga I. i koje vrste iz Priloga II. autohtono nalaze na tom lokalitetu. Za životinjske vrste koje se prostiru preko velikih područja ti lokaliteti odgovaraju mjestima unutar prirodne rasprostranjenosti takvih vrsta u kojima postoje fizički ili biološki faktori bitni za njihov život i razmnožavanje. Za vodene vrste koje se prostiru preko velikih područja takvi lokaliteti se predlažu samo gdje postoji područje koje se može jasno odrediti i koje predstavlja fizičke i biološke čimbenike bitne za njihov život i reprodukciju. Države članice prema potrebi predlažu prilagodbu popisa u svjetlu rezultata nadzora navedenog u članku 11.

Popis se prosljeđuje Komisiji u roku od tri godine od notifikacije ove Direktive, zajedno s informacijama o svakom lokalitetu. Te informacije uključuju kartu lokaliteta, njegovo ime, smještaj, površinu i podatke koji su rezultat primjene kriterija utvrđenih u Prilogu III. (Faza 1) i to u obliku koji određuje Komisija, u skladu s postupkom utvrđenim člankom 21.

2. Na temelju kriterija utvrđenih u Prilogu III. (Faza 2) i u okviru svake od pet biogeografskih regija navedenih u članku 1, točka (c) (iii) te cijelog teritorija navedenog u članku 2, stavak 1, Komisija u dogovoru sa svakom državom članicom sastavlja popis lokaliteta od značaja za Zajednicu na temelju popisa država članica u kojima se navode lokaliteti koji su izgubili jedan ili više prioriternih tipova prirodnih staništa ili prioriternih vrsta.

Države članice na čijim se lokalitetima nalazi jedan ili više prioriternih tipova prirodnih staništa i prioriternih vrsta, a koji predstavljaju više od 5% državnog teritorija mogu, u dogovoru s Komisijom, zatražiti slobodniju primjenu kriterija navedenih u Prilogu III. (Faza 2) pri odabiru svih lokaliteta od značaja za Zajednicu na njihovom teritoriju. Popis lokaliteta odabranih kao lokaliteta od značaja za Zajednicu, u kojem su istaknuti oni lokaliteti na kojima se nalazi jedan ili više prioriternih tipova prirodnih staništa, Komisija usvaja u skladu s postupkom utvrđenim člankom 21.

3. Popis naveden u stavku 2. mora se sastaviti u roku od šest godina od notifikacije ove Direktive.

4. Kad se lokalitet od značaja za Zajednicu usvoji u skladu s postupkom utvrđenim u stavku 2, dotična država članica ga obilježava kao posebno područje očuvanja što je prije moguće, a najkasnije u roku od šest godina, ustanovljujući prioritete u svjetlu značaja tog lokaliteta za održavanje ili obnavljanje povoljnog statusa očuvanosti tipa prirodnog staništa iz Priloga I. ili vrste iz Priloga II. te koherentnosti Nature 2000, u svjetlu prijetnji od pogoršanja ili uništenja kojima su ti lokaliteti izloženi.

5. Čim se lokalitet uvrsti na popis naveden u trećoj točki stavka 2. podložan je odredbama članka 6, stavak 2, 3. i 4.

Članak 5.

1. U iznimnim slučajevima kada Komisija utvrdi da nacionalan popis naveden u članku 4, stavak 1 ne spominje lokalitet u kojem se nalazi prioritetan tip prirodnog staništa ili prioritetna vrsta koje Komisija na temelju odgovarajućih i pouzdanih znanstvenih informacija smatra bitnim za održavanje tog prioritetnog tipa prirodnog staništa ili opstanak te prioritetne vrste, pokreće se postupak bilateralnih konzultacija između te države članice i Komisije, u svrhu usporedbe znanstvenih podataka koje svaka od njih koristi.
2. Ako po isteku konzultativnog razdoblja, koje ne može biti duže od šest mjeseci, spor ostane neriješen, Komisija Vijeću prosljeđuje prijedlog za odabir tog lokaliteta kao lokaliteta od značaja za Zajednicu.
3. Vijeće donosi jednoglasnu odluku u roku od tri mjeseca od dana upućivanja prijedloga.
4. Tijekom konzultativnog razdoblja i do donošenja odluke Vijeća, dotični lokalitet je podložan odredbama članka 6, srtavak 2.

Članak 6.

1. Za posebna područja očuvanja, države članice utvrđuju mjere za očuvanje koje po potrebi uključuju odgovarajuće planove upravljanja, posebno namijenjene lokalitetima ili integrirane u druge razvojne planove te odgovarajuće zakonske, administrativne ili ugovorne mjere koje odgovaraju ekološkim uvjetima tipova prirodnih staništa iz Priloga I. i vrstama iz Priloga II. koji su prisutni na tim lokalitetima.
2. Države članice poduzimaju odgovarajuće korake kako bi se u posebnim područjima očuvanja izbjeglo pogoršanje prirodnih staništa i staništa vrsta, kao i uznemiravanje vrsta za koje su ta područja određena, u mjeri u kojoj bi takvo uznemiravanje moglo utjecati na svrhe ove Direktive.
3. Svaki plan ili projekt koji nije izravno povezan s upravljanjem lokalitetom ili potreban za njegovo upravljanje, ali bi na to mogao imati značajan učinak, bilo pojedinačno bilo u kombinaciji s ostalim planovima ili projektima, predmet je primjerene procjene utjecaja koje bi mogao imati na taj lokalitet, s obzirom na ciljeve očuvanja lokaliteta. U svjetlu zaključaka procjene utjecaja na lokalitet i sukladno odredbama stavka 4, nadležna tijela državne vlasti odobravaju plan ili projekt tek nakon što se uvjere da on neće negativno utjecati na integritet dotičnog lokaliteta te, ako je potrebno, nakon dobivanja mišljenja od široke javnosti.
4. Ako se, unatoč negativnoj procjeni utjecaja na lokalitet i u nedostatku alternativnih rješenja, plan ili projekt ipak moraju provesti zbog imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode, država članica poduzima sve kompenzacijske mjere kako bi osigurala zaštitu koherentnosti Nature 2000. Ona Komisiju izvješćuje o usvojenim kompenzacijskim mjerama. Kad se u određenom lokalitetu nalazi prioritetni tip prirodnog staništa i/ili prioritetna vrsta, mogu se razmatrati samo ona pitanja koja se odnose na ljudsko zdravlje ili javnu sigurnost, na korisne posljedice od primarnog značaja za okoliš ili, prema mišljenju Komisije, na ostale imperativne razloge prevladavajućeg javnog interesa.

Članak 7.

Obveze koje proizlaze iz članka 6, stavak 2, 3. i 4. ove Direktive zamjenjuju sve obveze koje proizlaze iz prve rečenice članka 4, stavak 4 Direktive 79/409/EEZ u vezi područja klasificiranih na temelju članka 4, stavak 1 ili slično priznatih prema njezinom članku 4,

stavak 2, od datuma provedbe ove Direktive ili datuma klasifikacije ili priznanja države članice u skladu s Direktivom 79/409/EEZ, pod uvjetom da je datum ove posljednje kasniji.

Članak 8.

1. Usporedno s prijedlozima lokaliteta pogodnih za njihovo određivanje kao posebnih područja očuvanja, u kojima se nalaze prioritetni tipovi prirodnih staništa i/ili prioritetnih vrsta, države članice po potrebi Komisiji šalju svoje procjene u vezi financiranja na razini Zajednice, koje smatraju potrebnim za ispunjenje obveza na temelju članka 6, stavak 1.
2. Komisija, u dogovoru sa svakom od dotičnih država članica, utvrđuje za lokalitete od značaja za Zajednicu za koje se traži sufinanciranje, mjere koje su bitne za održavanje ili povrat u povoljan status očuvanosti prioritetnih tipova prirodnih staništa i prioritetnih vrsta na dotičnim lokalitetima, kao i ukupne troškove koji proizlaze iz tih mjera.
3. Komisija, u dogovoru s dotičnom državom članicom, procjenjuje financiranje, uključujući i sufinanciranje, potrebno za provedbu mjera navedenih u stavku 2, uzimajući u obzir, između ostalog, zastupljenost prioritetnih tipova prirodnih staništa i/ili prioritetnih vrsta na teritoriju države članice te opterećenja koja proizlaze iz tih mjera.
4. Prema procjeni iz stavka 2. i 3, Komisija usvaja, vodeći računa o raspoloživim financijskim sredstvima u okviru odgovarajućih instrumenata Zajednice i prema postupku utvrđenom u članku 21, akcijski okvir mjera rangiranih prema prioritetu koji obuhvća sufinanciranje kad je lokalitet određen sukladno članku 4, stavak 4.
5. Mjere koje nisu zadržane u akcijskom okviru zbog nedostatnih sredstava, kao i one koje su uključene u gore navedeni akcijski okvir, ali nisu dobile potrebno sufinanciranje ili su bile samo djelomično sufinancirane, ponovno se razmatraju u skladu s postupkom utvrđenim u članku 21, u kontekstu revizije akcijskog okvira svake dvije godine, a države članice bi ih mogle odgoditi dok se ne provede takva revizija. Ova revizija po potrebi uzima u obzir novo stanje dotičnog lokaliteta.
6. Na područjima u kojima su mjere koje ovise o sufinanciranju odgođene, države članice se uzdržavaju od donošenja bilo kakvih novih mjera koje bi mogle rezultirati pogoršanjem tih područja.

Članak 9.

Komisija, djelujući u skladu s postupkom urvrđenim člankom 21, periodično ocjenjuje koliko Natura 2000 doprinosi postizanju ciljeva utvrđenih člankom 2. i 3. U tom kontekstu, mogla bi se razmotriti deklasifikacija nekog posebnog područja očuvanja, tamo gdje to opravdavaju prirodne pojave primjećene uslijed nadzora predviđenog člankom 11.

Članak 10.

Države članice nastoje, gdje smatraju potrebnim, potaknuti upravljanje obilježjima krajobrazu koja su od najvećeg značaja za divlju faunu i floru kod planiranja korištenja zemljišta i razvojne politike, a posebno s ciljem poboljšanja ekološke povezanosti Nature 2000 nastoje potaknuti upravljanje obilježjima krajobrazu koja su od najvećeg značaja za divlju faunu i floru.

Takva su obilježja ona koja su, temeljem svoje linearne i kontinuirane strukture (poput obala rijeka ili tradicionalnih sustava za označavanje granica između polja) ili njihove funkcije kao sredstva za postizanje cilja (kao što su jezerca ili šumarci), bitna za migraciju, širenje i genetsku razmjenu divljih vrsta.

Članak 11.

Države članice provode nadzor nad statusom očuvanosti prirodnih staništa i vrsta navedenih u članku 2, s posebnim osvrtom na prioritetne tipove prirodnih staništa i prioritetne vrste.

Zaštita vrsta Članak 12.

1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere za uspostavu sustava stroge zaštite životinjskih vrsta navedenih u Prilogu IV, točka (a) u njihovom prirodnom arealu, zabranjujući:
 - (a) sve oblike namjernog hvatanja ili ubijanja primjeraka tih vrsta u divljini;
 - (b) namjerno uznemiravanje tih vrsta, posebno u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, hibernacije i migracije;
 - (c) namjerno uništavanje ili uzimanje jaja iz divljine;
 - (d) oštećivanje ili uništavanje lokaliteta za razmnožavanje ili odmor.
2. Države članice zabranjuju držanje, prijevoz i prodaju ili razmjenu tih vrsta te ponudu na prodaju ili razmjenu primjeraka uzetih iz divljine, osim onih koji su zakonito uzeti prije provedbe ove Direktive.
3. Zabrana iz stavka 1, točka (a) i (b) i stavka 2. odnosi se na sva životna doba životinja na koje se ovaj članak primjenjuje.
4. Države članice uspostavljaju sustav praćenja slučajnog hvatanja i ubijanja životinjskih vrsta navedenih u Prilogu IV, točka (a). U svjetlu prikupljenih informacija, države članice poduzimaju nadalje potrebna istraživanja ili mjere očuvanja kako bi se osiguralo da slučajno hvatanje i ubijanje nemaju posebno negativan utjecaj na dotične vrste.

Članak 13.

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi uspostavile sustav stroge zaštite biljnih vrsta navedenih u Prilogu IV, točka (b), zabranjujući:
 - (a) namjerno branje, skupljanje, rezanje, vađenje s korijenom takvih biljaka u njihovom prirodnom arealu u divljini;
 - (b) držanje, prijevoz i prodaju ili razmjenu i ponudu na prodaju ili razmjenu primjeraka takvih vrsta uzetih iz divljine, osim onih koje su zakonito uzeti prije provedbe ove Direktive.
2. Zabrane iz stavka 1, točka (a) i (b) odnose se na sve faze biološkog ciklusa biljaka na koje se ovaj članak primjenjuje.

Članak 14.

1. Ako države članice, u svjetlu nadzora predviđenog člankom 11, smatraju potrebnim, poduzimaju mjere kako bi se osiguralo da uzimanje iz divljine primjeraka vrsta divlje faune i flore navedenih u Prilogu V kao i njihovo iskorištavanje, bude u skladu s njihovim održavanjem u povoljnom statusu očuvanosti.
2. Kad se ovakve mjere smatraju potrebnima one uključuju nastavak nadzora predviđenog člankom 11. Takve mjere mogu osobito uključiti:
 - propisi o pristupu određenoj imovini,
 - privremenu ili lokalnu zabranu uzimanja primjeraka iz divljine i iskorištavanje određenih populacija,
 - reguliranje razdoblja i/ili metoda uzimanja vrsta,

- primjenu, kad se primjerci uzimaju, lovačkih i ribolovnih pravila koja vode računa o očuvanju takvih populacija,
- uspostavu sustava dozvola za uzimanje vrsta ili određivanje kvota,
- reguliranje kupovine, prodaje, ponude na prodaju, držanja radi prodaje ili prijevoza radi prodaje vrsta,
- uzgajanje u zatočeništvu životinjskih vrsta kao i umjetno razmnožavanje biljnih vrsta, pod strogo kontroliranim uvjetima, kako bi se smanjilo uzimanje vrsta iz divljine,
- procjenu učinka donijetih mjera.

Članak 15.

U pogledu hvatanja ili ubijanja vrsta divlje faune navedenih u Prilogu V, točka (a) i u slučajevima u kojima se u skladu s člankom 16. primjenjuju odstupanja u vezi uzimanja, hvatanja ili ubijanja vrsta navedenih u Prilogu IV, točka (a) države članice zabranjuju uporabu svih neselektivnih mjera koje bi mogle uzrokovati lokalni nestanak ili ozbiljan poremećaj populacija takvih vrsta, a posebno:

- (a) uporabu sredstava hvatanja i ubijanja navedenih u Prilogu VI, točka (a);
- (b) bilo kakav oblik hvatanja i ubijanja zbog načina prijevoza navedenih u Prilogu VI, točka (b).

Članak 16.

1. Pod uvjetom da ne postoji zadovoljavajuća alternativa i da odstupanje ne šteti održavanju populacija dotičnih vrsta u povoljnom statusu očuvanosti u njihovom prirodnom arealu, države članice mogu odstupiti od odredaba članaka 12, 13, 14. i 15, točke (a) i (b):

- (a) u interesu zaštite divlje faune i flore te očuvanja prirodnih staništa;
 - (b) radi spriječavanja ozbiljne štete, posebice na usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama te ostalim tipovima imovine;
 - (c) u interesu javnog zdravlja i javne sigurnosti ili zbog ostalih imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući socijalne ili gospodarske razloge te korisne posljedice primarnog značaja za okoliš;
 - (d) u svrhu istraživanja i edukacije, repopulacije i reintrodukcije tih vrsta te za potrebne postupaka razmnožavanja, uključujući umjetno razmnožavanje biljaka;
 - (e) kako bi dopustile, pod strogo nadziranim uvjetima, na selektivnoj osnovi i u ograničenom razmjeru, uzimanje ili držanje određenih primjeraka vrsta navedenih u Prilogu IV, u ograničenom broju koji utvrđuje nadležno tijelo državne vlasti.
2. Države članice Komisiji svake dvije godine upućuje izvješće u obliku koji odredi Odbor za odstupanja koja se primjenjuju prema stavku 1. Komisija daje mišljenje o tim odstupanjima u roku od najviše 12 mjeseci nakon zaprimanja izvješća i obrazlaže ga Odboru.
3. Izvješćima su obuhvaćene:
- (a) vrste koje su predmet odstupanja i razlog odstupanja, uključujući prirodu rizika, s osvrtom na neprihvaćene alternative i korištene znanstvene podatke;
 - (b) sredstva, naprave ili metode dozvoljene za hvatanje ili ubijanje životinjskih vrsta i razlog njihove uporabe;
 - (c) okolnosti kada su i gdje su takva odstupanja odobrena;
 - (d) tijelo ovlašteno za proglašenje potrebnih uvjeta i provjeru njihovog poštivanja te za odlučivanje koja se sredstva, naprave ili metode mogu koristiti, u kojim granicama, čijim posredstvom, te koje osobe izvršavaju taj zadatak;
 - (e) korištenje mjera nadzora i dobivene rezultate.

Informiranje
Članak 17.

1. Svakih šest godina od datuma isteka razdoblja utvrđenog člankom 23, države članice izrađuju izvješće o provedbi poduzetih mjera u okviru ove Direktive. To izvješće posebice obuhvaća informacije u vezi mjera očuvanja navedenih u članku 6, stavak 1, kao i procjenu utjecaja tih mjera na status očuvanosti tipova prirodnih staništa iz Priloga I. i vrsta iz Priloga II. te glavne rezultate nadzora iz članka 11. To se izvješće prosljeđuje Komisiji u obliku koji odredi odbor i dostupno je javnosti.

2. Komisija priprema cjelovito izvješće utemeljeno na izvješćima iz stavka 1. To izvješće sadrži primjerenu ocjenu postignutog napretka, a posebno doprinosa Nature 2000 postizanju ciljeva utvrđenih člankom 3. Nacrt dijela izvješća koji obuhvaća informacije koje je dala neka država članica upućuje se toj državi članici radi verifikacije. Nakon podnošenja odboru konačne verzije izvješća, Komisija ga objavljuje najkasnije u roku od dvije godine od zaprimanja izvješća navedenih u stavku 1. i prosljeđuje ga državama članicama, Europskom parlamentu, Vijeću te Gospodarskom i socijalnom odboru. 3. Države članice mogu označiti područja određena ovm Direktivom putem obavijesti Zajednice koje u tu svrhu odredi odbor.

Istraživanje
Članak 18.

1. Države članice i Komisija potiču potrebno istraživanje i znanstveni rad uzimajući u obzir ciljeve utvrđene člankom 2. i obvezu iz članka 11. One razmjenjuju informacije radi primjerene koordinacije istraživanja koje se provodi na razini država članica i Zajednice.

2. Posebna pozornost poklanja se znanstvenom radu koji je potreban za provedbu članaka 4. i 10, a potiče se i prekogranična suradnja na istraživanju.

Postupak izmjene Priloga
Članak 19.

Izmjene potrebne za prilagodbu Priloga I, II, III, V. i VI. tehničkom i znanstvenom napretku, Vijeće donosi kvalificiranom većinom na prijedlog Komisije. Izmjene potrebne za prilagodbu Priloga IV. tehničkom i znanstvenom napretku Vijeće donosi jednoglasno na prijedlog Komisije.

Odbor
Članak 20.

Komisiji pomaže odbor koji čine predstavnici država članica, a kojim predsjedava predstavnik Komisije.

Članak 21.

1. Predstavnik Komisije odboru podnosi nacrt mjera koje se trebaju poduzeti. Odbor daje svoje mišljenje o nacrtu u vremenskom roku koji odredi Predsjedatelj, ovisno o žurnosti pitanja. Mišljenje se donosi većinom, u skladu s člankom 148, stavak 2. Ugovora o odlukama koje usvaja Vijeće na prijedlog Komisije. Glasovi država članica unutar odbora ponderiraju se na način određen spomenutim člankom. Predsjednik ne glasuje.

2. Komisija usvaja predviđene mjere ako su one u skladu s mišljenjem odbora.

Ako predviđene mjere nisu u skladu s mišljenjem odbora ili ako mišljenje nije doneseno, Komisija bez odogode Vijeću podnosi prijedlog u vezi mjera koje se trebaju poduzeti. Vijeće odlučuje kvalificiranom većinom.

Ako, po isteku tri mjeseca od dana upućivanja Vijeću, Vijeće nije donijelo odluku, predložene mjere usvaja Komisija.

Dopunske odredbe
Članak 22.

U provedbi odredaba ove Direktive, države članice:

(a) proučavaju poželjnost reintrodukcije vrsta iz Priloga IV. koje su autohtone na svojem teritoriju, kada bi to moglo doprinijeti njihovom očuvanju, pod uvjetom da je istraživanje, koje je također uzelo u obzir iskustvo ostalih država članica ili drugih zemalja, ustanovilo da takva reintrodukcija učinkovito doprinosi ponovnom dovođenju vrsta u povoljan status očuvanosti i da se reintrodukcija provodi tek nakon primjerenih konzultacija sa zainteresiranom javnosti;

(b) osiguravaju da se namjerna introdukcija u divljinu svih vrsta koje nisu autohtone na svom području uređuje na način da ona ne šteti prirodnim staništima unutar njihovog prirodnog areala niti divljoj zavičajnoj fauni i flori i, ukoliko smatraju nužnim, zabranjuju takvu introdukciju. Rezultati poduzete procjene upućuju se odboru radi njegovog informiranja;

(c) promiču edukaciju i opće informiranje o potrebi zaštite vrsta divlje faune i flore i očuvanja njihovih staništa i prirodnih staništa.

Završne odredbe
Članak 23.

1. Države članice će donijeti potrebne zakone i druge propise kako bi se uskladili s odredbama ove Direktive, radi njihovog usklađivanja s odredbama ove Direktive, u razdoblju od dvije godine od dana njezine notifikacije. One će o tome odmah obavjestiti Komisiju.

2. Kad države članice budu donosile ove mjere, te će mjere prilikom njihove službene objave sadržavati uputu na ovu Direktivu ili će se uz njih navesti takva uputa. Načine toga upućivanja predvidjet će države članice

3. Države članice će Komisiji dostaviti tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koji će donijeti u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 24.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu, 21. svibnja 1992.

Za Vijeće
Predsjednik
Arlindo Marques Cunha

PRILOG I.

TIPOVI PRIRODNIH STANIŠTA OD INTERESA ZAJEDNICE ČIJE OČUVANJE ZAHTIJEVA ODREĐIVANJE POSEBNIH PODRUČJA OČUVANJA

Tumačenje

>TABLE POSITION>

Znak "x" koji povezuje šifre označava kombinirane tipove staništa, npr. 35.2 × 64.1 – Otvoreni pašnjak s *Corynephorus* i *Agrostis* (35.2), u kombinaciji s kontinentalnim dinama (64.1).

Znak "*" označava prioritete tipove staništa.

OBALNA I HALOFILNA STANIŠTA

Otvoreno more i plimna područja

>TABLE POSITION>

Morske hridi i šljunčane ili kamenite plaže

>TABLE POSITION>

Atlantske i kontinentalne slane močvare i slane livade

>TABLE POSITION>

Sredozemne i tople atlantske slane močvare i slane livade

>TABLE POSITION>

Slane i sadrene kontinentalne stepe

>TABLE POSITION>

OBALNE PJEŠČANE DINE I KONTINENTALNE DINE

Morske dine Atlantika, Sjevernog mora i baltičkih obala

>TABLE POSITION>

Morske dine sredozemne obale

>TABLE POSITION>

Kontinentalne dine, stare i dekalificirane

>TABLE POSITION>

SLATKOVODNA STANIŠTA

Stajačice

>TABLE POSITION>

Tekučice

Dijelovi vodenih tokova s prirodnom ili poluprirodnom dinamikom (mala, srednja i velika korita) gdje kvaliteta vode ukazuje na značajna pogoršanja

>TABLE POSITION>

VRIŠTINE I ŠIKARE UMJERENIH PODRUČJA

>TABLE POSITION>

TVRDOLISNE ŠIKARE (MATORRAL)

Submediteranska područja i područja umjerene klime

>TABLE POSITION>

Sredozemne šumovite šikare (matorral)

>TABLE POSITION>

Tople mediteranske i predstepske šikare

>TABLE POSITION>

Šikara tipa Phrygana

>TABLE POSITION>

PRIRODNI I POLUPRIRODNI OBLICI TRAVNJAKA

Prirodni travnjaci

>TABLE POSITION>

Poluprirodni suhi travnjaci i oblici šikare

>TABLE POSITION>

Tvrdolisne šume-pašnjaci (dehesas)

>TABLE POSITION>

Poluprirodne vlažne livade bilja visokog rasta

>TABLE POSITION>

Mezofilni travnjaci

>TABLE POSITION>

Povišena tresetišta, vlažna područja i močvarna područja

Kisela mahovinasta tresetišta

>TABLE POSITION>

Vapnenaste močvare

>TABLE POSITION>

STJENOVITA STANIŠTA I SPILJE

Točila

>TABLE POSITION>

Vegetacija koja raste u usjecima stjenovitih litica

>TABLE POSITION>

Ostala stjenovita staništa

>TABLE POSITION>

ŠUME

(Polu)prirodna šumska vegetacija autohtonih vrsta koje formiraju šume visokih drveća, s tipičnim niskim raslinjem, te zadovoljava sljedeće kriterije: rijetka je ili oskudna, i/ili je domaćin vrstama od interesa Zajednice

Šume umjerenih europskih područja

>TABLE POSITION>

Sredozemne listopadne šume

>TABLE POSITION>

Sredozemne tvrdolisne šume

>TABLE POSITION>

Alpske i podalpske crnogorične šume

>TABLE POSITION>

Sredozemne planinske crnogorične šume

>TABLE POSITION>

PRILOG II.

ŽIVOTINJSKE I BILJNE VRSTE OD INTERESA ZAJEDNICE ČIJE OČUVANJE ZAHTIJEVA ODREĐIVANJE POSEBNIH PODRUČJA OČUVANJA

Tumačenje

(a) Prilog II. proizlazi iz Priloga I. radi uspostave konzistentne mreže posebnih područja očuvanja.

(b) Vrste navedene u ovom Prilogu označene su:

- imenom vrste ili podvrste, ili

- skupinom vrsta koje pripadaju višoj sistemskoj kategoriji ili određenom dijelu te kategorije.

Kratice "spp." nakon imena porodice ili svojte označava sve vrste koje pripadaju toj porodici ili svojti.

(c) Simboli

Zvjezdica (*) prije imena vrste označava prioritetnu vrstu.

Većina vrsta navedenih u ovom Prilogu također je navedena u Prilogu IV.

Ako se vrsta pojavljuje u ovom Prilogu, ali se ne pojavljuje u Prilogu IV. ili Prilogu V,

nakon imena vrsta slijedi simbol (o); ako se vrsta koja se pojavljuje u ovom Prilogu

također pojavljuje u Prilogu V, ali ne i u Prilogu IV, nakon njezinog imena slijedi simbol

(V)

(a) ŽIVOTINJE

KRALJEŽNJACI

SISAVCI

INSECTIVORA

Talpidae

Galemys pyrenaicus

CHIROPTERA

Rhinolophidae

Rhinolophus blasii

Rhinolophus euryale

Rhinolophus ferrumequinum

Rhinolophus hipposideros

Rhinolophus mehelyi

Vespertilionidae

Barbastella barbastellus

Miniopterus schreibersi

Myotis bechsteini

Myotis blythi

Myotis capaccinii

Myotis dasycneme

Myotis emarginatus

Myotis myotis

RODENTIA

Sciuridae

Spermophilus citellus

Castoridae

Castor fiber

Microtidae

Microtus cabrerai

*Microtus oeconomus arenicola

CARNIVORA

Canidae

*Canis lupus (samo španjolske populacije južno od Duera i grčke populacije južno od 39. paralele)

Ursidae

*Ursus arctos

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Mustelidae
Lutra lutra
Mustela lutreola
Felidae
Lynx lynx
*Lynx pardina
Phocidae
Halichoerus grypus (V)
*Monachus monachus
Phoca vitulina (V)
ARTIODACTYLA
Cervidae
*Cervus elaphus corsicanus
Bovidae
Capra aegagrus (prirodne populacije)
*Capra pyrenaica pyrenaica
Ovis ammon musimon (prirodne populacije – Korzika i Sardinija)
Rupicapra rupicapra balcanica
*Rupicapra ornata
CETACEA
Tursiops truncatus
Phocoena phocoena
GMAZOVI
TESTUDINATA
Testudinidae
Testudo hermanni
Testudo graeca
Testudo marginata
Cheloniidae
*Caretta caretta
Emydidae
Emys orbicularis
Mauremys caspica
Mauremys leprosa
SAURIA
Lacertidae
Lacerta monticola
Lacerta schreiberi
Gallotia galloti insulanagae
*Gallotia simonyi
Podarcis lilfordi
Podarcis pityusensis
Scincidae
Chalcides occidentalis
Gekkonidae
Phyllodactylus europaeus
OPHIDIA
Colubridae
Elaphe quatuorlineata
Elaphe situla
Viperidae
*Vipera schweizeri
Vipera ursinii
VODOZEMCI
CAUDATA
Salamandridae
Chioglossa lusitanica

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Mertensiella luschani
*Salamandra salamandra aurorae
Salamandrina terdigitata
Triturus cristatus
Proteidae
Proteus anguinus
Plethodontidae
Speleomantes ambrosii
Speleomantes flavus
Speleomantes genei
Speleomantes imperialis
Speleomantes supramontes
ANURA
Discoglossidae
Bombina bombina
Bombina variegata
Discoglossus jeanneae
Discoglossus montalentii
Discoglossus sardus
*Alytes muletensis
Ranidae
Rana latastei
Pelobatidae
*Pelobates fuscus insubricus
RIBE
PETROMYZONIFORMES
Petromyzonidae
Eudontomyzon spp. (o)
Lampetra fluviatilis (V)
Lampetra planeri (o)
Lethenteron zanandrai (V)
Petromyzon marinus (o)
ACIPENSERIFORMES
Acipenseridae
*Acipenser naccarii
*Acipenser sturio
ATHERINIFORMES
Cyprinodontidae
Aphanius iberus (o)
Aphanius fasciatus (o)
*Valencia hispanica
SALMONIFORMES
Salmonidae
Hucho hucho (natural populations) (V)
Salmo salar (only in fresh water) (V)
Salmo marmoradus (o)
Salmo macrostigma (o)
Coregonidae
*Coregonus oxyrhynchus (migratorne populacije u određenim dijelovima Sjevernog mora)
CYPRINIFORMES
Cyprinidae
Alburnus vulturius (o)
Alburnus albidus (o)
Anaecypris hispanica
Aspius aspius (o)
Barbus plebejus (V)

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Barbus meridionalis (V)
Barbus capito (V)
Barbus comiza (V)
Chalcalburnus chalcoides (o)
Chondrostoma soetta (o)
Chondrostoma polylepis (o)
Chondrostoma genei (o)
Chondrostoma lusitanicum (o)
Chondrostoma toxostoma (o)
Gobio albipinnatus (o)
Gobio uranoscopus (o)
Iberocypris palaciosi (o)
*Ladigesocypris ghigii (o)
Leuciscus lucomonis (o)
Leuciscus souffia (o)
Phoxinellus spp. (o)
Rutilus pigus (o)
Rutilus rubilio (o)
Rutilus arcasii (o)
Rutilus macrolepidotus (o)
Rutilus lemmingii (o)
Rutilus friesii meidingeri (o)
Rutilus alburnoides (o)
Rhodeus sericeus amarus (o)
Scardinius graecus (o)
Cobitidae
Cobitis conspersa (o)
Cobitis larvata (o)
Cobitis trichonica (o)
Cobitis taenia (o)
Misgurnis fossilis (o)
Sabanejewia aurata (o)
PERCIFORMES
Percidae
Gymnocephalus schraetzer (V)
Zingel spp. [(o) osim Zingel asper i Zingel zingel (V)]
Gobiidae
Pomatoschistus canestrini (o)
Padogobius panizzai (o)
Padogobius nigricans (o)
CLUPEIFORMES
Clupeidae
Alosa spp. (V)
SCORPAENIFORMES
Cottidae
Cottus ferruginosus (o)
Cottus petiti (o)
Cottus gobio (o)
SILURIFORMES
Siluridae
Silurus arlotelisi (V)
BESKRALJEŽNJACI
ČLANKONOŠCI
CRUSTACEA
Decapoda
Austropotamobius pallipes (V)
INSECTA

Coleoptera

Buprestis splendens

*Carabus olympiae

Cerambyx cerdo

Cucujus cinnaberinus

Dytiscus latissimus

Graphoderus bilineatus

Limoniscus violaceus (o)

Lucanus cervus (o)

Morimus funereus (o)

*Osmoderma eremita

*Rosalia alpina

Lepidoptera

*Callimorpha quadripunctata (o)

Coenonympha oedippus

Erebia calcaria

Erebia christi

Eriogaster catax

Euphydryas aurinia (o)

Graellsia isabellae (V)

Hypodryas maturna

Lycaena dispar

Maculinea nausithous

Maculinea teleius

Melanagria arge

Papilio hospiton

Plebicula golgus

Mantodea

Apteromantis aptera

Odonata

Coenagrion hylas (o)

Coenagrion mercuriale (o)

Cordulegaster trinacriae

Gomphus graslinii

Leucorrhina pectoralis

Lindenia tetraphylla

Macromia splendens

Ophiogomphus cecilia

Oxygastra curtisii

Orthoptera

Baetica ustulata

MEKUŠCI

GASTROPODA

Caseolus calculus

Caseolus commixta

Caseolus sphaerula

Discula leacockiana

Discula tabellata

Discus defloratus

Discus guerinianus

Elona quimperiana

Geomalacus maculosus

Geomitra moniziana

Helix subplicata

Leiostyla abbreviata

Leiostyla cassida

Leiostyla corneocostata

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Leiostyla gibba
Leiostyla lamellosa
Vertigo angustior (o)
Vertigo genesii (o)
Vertigo geyeri (o)
Vertigo moulinsiana (o)
BIVALVIA
Unionoida
Margaritifera margaritifera (V)
Unio crassus
(b) BILJKE
PTERIDOPHYTA
ASPLENIACEAE
Asplenium jahandiezii (Litard.) Rouy
BLECHNACEAE
Woodwardia radicans (L.) Sm.
DICKSONIACEAE
Culcita macrocarpa C. Presl
DRYOPTERIDACEAE
*Dryopteris corleyi Fraser-Jenk.
HYMENOPHYLLACEAE
Trichomanes speciosum Willd.
ISOETACEAE
Isoetes boryana Durieu
Isoetes malinverniana Ces. & De Not.
MARSILEACEAE
Marsilea batardae Launert
Marsilea quadrifolia L.
Marsilea strigosa Willd.
OPHIOGLOSSACEAE
Botrychium simplex Hitchc.
Ophioglossum polyphyllum A. Braun
GYMNOSPERMAE
PINACEAE
*Abies nebrodensis (Lojac.) Mattei
ANGIOSPERMAE
ALISMATACEAE
Caldesia parnassifolia (L.) Parl.
Luronium natans (L.) Raf.
AMARYLLIDACEAE
Leucojum nicaeense Ard.
Narcissus asturiensis (Jordan) Pugsley
Narcissus calcicola Mendonça
Narcissus cyclamineus DC.
Narcissus fernandesii G. Pedro
Narcissus humilis (Cav.) Traub
*Narcissus nevadensis Pugsley
Narcissus pseudonarcissus L.
subsp. nobilis (Haw.) A. Fernandes
Narcissus scaberulus Henriq.
Narcissus triandrus (Salisb.) D. A. Webb
subsp. capax (Salisb.) D. A. Webb
Narcissus viridiflorus Schousboe
BORAGINACEAE
*Anchusa crispa Viv.
*Lithodora nitida (H. Ern) R. Fernandes
Myosotis lusitanica Schuster

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Myosotis rehsteineri Wartm.
Myosotis retusifolia R. Afonso
Omphalodes kuzinskyana Willk.
**Omphalodes littoralis* Lehm.
Solenanthus albanicus (Degen & al.) Degen & Baldacci
**Symphytum cycladense* Pawl.

CAMPANULACEAE

Asyneuma giganteum (Boiss.) Bornm.
**Campanula sabatia* De Not.
Jasione crispa (Pourret) Samp.
subsp. *serpentinica* Pinto da Silva
Jasione lusitanica A. DC.

CARYOPHYLLACEAE

**Arenaria nevadensis* Boiss. & Reuter
Arenaria provincialis Chater & Halliday
Dianthus cintranus Boiss. & Reuter
subsp. *cintranus* Boiss. & Reuter
Dianthus marizii (Samp.) Samp.
Dianthus rupicola Biv.
**Gypsophila papillosa* P. Porta
Herniaria algarvica Chaudri
Herniaria berlengiana (Chaudhri) Franco
**Herniaria latifolia* Lapeyr.
subsp. *litardierei* gamis
Herniaria maritima Link
Moehringia tommasinii Marches.
Petrocoptis grandiflora Rothm.
Petrocoptis montsiciana O. Bolos & Rivas Mart.
Petrocoptis pseudoviscosa Fernandez Casas
Silene cintrana Rothm.
**Silene hicesiae* Brullo & Signorello
Silene hifacensis Rouy ex Willk.
**Silene holzmanii* Heldr. ex Boiss.
Silene longicilia (Brot.) Otth.
Silene mariana Pau
**Silene orphanidis* Boiss.
**Silene rothmaleri* Pinto da Silva
**Silene velutina* Pourret ex Loisel.

CHENOPODIACEAE

**Bassia saxicola* (Guss.) A. J. Scott
**Kochia saxicola* Guss.
**Salicornia veneta* Pignatti & Lausi

CISTACEAE

Cistus palhinhae Ingram
Halimium verticillatum (Brot.) Sennen
Helianthemum alypoides Losa & Rivas Goday
Helianthemum caput-felis Boiss.
**Tuberaria major* (Willk.) Pinto da Silva & Roseira

COMPOSITAE

**Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter
**Artemisia granatensis* Boiss.
**Aster pyrenaicus* Desf. ex DC.
**Aster sorrentinii* (Tod) Lojac.
**Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC.
**Centaurea alba* L.
subsp. *heldreichii* (Halacsy) Dostal
**Centaurea alba* L.

subsp. princeps (Boiss. & Heldr.) Gugler
 *Centaurea attica Nyman
 subsp. megarensis (Halacsy & Hayek) Dostal
 *Centaurea balearica J. D. Rodriguez
 *Centaurea borjae Valdes-Berm. & Rivas Goday
 *Centaurea citricolor Font Quer
 Centaurea corymbosa Pourret
 Centaurea gadorensis G. Bianca
 *Centaurea horrida Badaro
 *Centaurea kalambakensis Freyn & Sint.
 Centaurea kartschiana Scop.
 *Centaurea lactiflora Halacsy
 Centaurea micrantha Hoffmanns. & Link
 subsp. herminii (Rouy) Dostál
 *Centaurea niederi Heldr.
 *Centaurea peucedanifolia Boiss. & Orph.
 *Centaurea pinnata Pau
 Centaurea pulvinata (G. Bianca) G. Bianca
 Centaurea rothmalerana (Arčnes) Dostál
 Centaurea vicentina Mariz
 *Crepis crocifolia Boiss. & Heldr.
 Crepis granatensis (Willk.) B. Bianca & M. Cueto
 Erigeron frigidus Boiss. ex DC.
 Hymenostemma pseudanthemis (Kunze) Willd.
 *Jurinea cyanoides (L.) Reichenb.
 *Jurinea fontqueri Cuatrec.
 *Lamyropsis microcephala (Moris) Dittrich & Greuter
 Leontodon microcephalus (Boiss. ex DC.) Boiss.
 Leontodon boryi Boiss.
 *Leontodon siculus (Guss.) Finch & Sell
 Leuzea longifolia Hoffmanns. & Link
 Ligularia sibirica (L.) Cass.
 Santolina impressa Hoffmanns. & Link
 Santolina semidentata Hoffmanns. & Link
 *Senecio elodes Boiss. ex DC.
 Senecio nevadensis Boiss. & Reuter
 CONVULVACEAE
 *Convolvulus argyrothamnus Greuter
 *Convolvulus Fernandes Pinto da Silva & Teles
 CRUCIFERAE
 Alyssum pyrenaicum Lapeyr.
 Arabis sadina (Samp.) P. Cout.
 *Biscutella neustriaca Bonnet
 Biscutella vincentina (Samp.) Rothm.
 Boleum asperum (Pers.) Desvaux
 Brassica glabrescens Poldini
 Brassica insularis Moris
 *Brassica macrocarpa Guss.
 Coincya cintrana (P. Cout.) Pinto da Silva
 *Coincya rupestris Rouy
 *Coronopus navasii Pau
 Diplotaxis ibicensis (Pau) Gomez-Campo
 *Diplotaxis siettiana Maire
 Diplotaxis vicentina (P. Cout.) Rothm.
 Erucastrum palustre (Pirona) Vis.
 *Iberis arbuscula Runemark
 Iberis procumbens Lange

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

subsp. *microcarpa* Franco & Pinto da Silva
**Ionopsidium acaule* (Desf.) Reichenb.
Ionopsidium savianum (Caruel) Ball ex Arcang.
Sisymbrium cavanillesianum Valdes & Castroviejo
Sisymbrium supinum L.
CYPERACEAE
**Carex panormitana* Guss.
Eleocharis carniolica Koch
DIOSCOREACEAE
**Borderea chouardii* (Gausсен) Heslot
DROSERACEAE
Aldrovanda vesiculosa L.
EUPHORBIACEAE
**Euphorbia margalidiana* Kuhbier & Lewejohann
Euphorbia transtagana Boiss.
GENTIANACEAE
**Centaurium rigualii* Esteve Chueca
**Centaurium somedanum* Lainz
Gentiana ligustica R. de Vilm. & Chopinet
Gentianella angelica (Pugsley) E. F. Warburg
GERANIACEAE
**Erodium astragaloides* Boiss. & Reuter
Erodium paularense Fernandez-Gonzalez & Izco
**Erodium rupicola* Boiss.
GRAMINEAE
Avenula hackelii (Henriq.) Holub
Bromus grossus Desf. ex DC.
Coleanthus subtilis (Tratt.) Seidl
Festuca brigantina (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.
Festuca duriotagana Franco & R. Afonso
Festuca elegans Boiss.
Festuca henriquesii Hack.
Festuca sumilusitanica Franco & R. Afonso
Gaudinia hispanica Stace & Tutin
Holcus setiglumis Boiss. & Reuter
subsp. *duriensis* Pinto da Silva
Micropyropsis tuberosa Romero - Zarco & Cabezudo
Pseudarrhenatherum pallens (Link) J. Holub
Puccinellia pungens (Pau) Paunero
**Stipa austroitalica* Martinovsky
**Stipa bavarica* Martinovsky & H. Scholz
**Stipa veneta* Moraldo
GROSSULARIACEAE
**Ribes sardum* Martelli
HYPERICACEAE
**Hypericum aciferum* (Greuter) N. K. B. Robson
JUNCACEAE
Juncus valvatus Link
LABIATAE
Dracocephalum austriacum L.
**Micromeria taygetea* P. H. Davis
Nepeta dirphyia (Boiss.) Heldr. ex Halacsy
**Nepeta sphaciotica* P. H. Davis
Origanum dictamnus L.
Sideritis incana
subsp. *glauca* (Cav.) Malagarriga
Sideritis javalambrensis Pau

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Sideritis serrata Cav. ex Lag.
Teucrium lepicephalum Pau
Teucrium turredanum Losa & Rivas Goday
**Thymus camphoratus* Hoffmanns. & Link
Thymus carnosus Boiss.
**Thymus cephalotos* L.
LEGUMINOSAE
Anthyllis hystrix Cardona, Contandr. & E. Sierra
**Astragalus algarbiensis* Coss. ex Bunge
**Astragalus aquilanus* Anzalone
Astragalus centralpinus Braun-Blanquet
**Astragalus maritimus* Moris
Astragalus tremolsianus Pau
**Astragalus verrucosus* Moris
**Cytisus aeolicus* Guss. ex Lindl.
Genista dorycnifolia Font Quer
Genista holopetala (Fleischm. ex Koch) Baldacci
Melilotus segetalis (Brot.) Ser.
subsp. *fallax* Franco
**Ononis hackelii* Lange
Trifolium saxatile All.
**Vicia bifoliolata* J. D. Rodriguez
LENTIBULARIACEAE
Pinguicula nevadensis (Lindb.) Casper
LILIACEAE
Allium grosii Font Quer
**Androcymbium rechingeri* Greuter
**Asphodelus bento-rainhae* P. Silva
Hyacinthoides vicentina (Hoffmanns. & Link) Rothm.
**Muscari gussonei* (Parl.) Tod.
LINACEAE
**Linum muelleri* Moris
LYTHRACEAE
**Lythrum flexuosum* Lag.
MALVACEAE
Kosteletzkya pentacarpos (L.) Ledeb.
NAJADACEAE
Najas flexilis (Willd.) Rostk. & W. L. Schmidt
ORCHIDACEAE
**Cephalanthera cucullata* Boiss. & Heldr.
Cypripedium calceolus L.
Liparis loeselii (L.) Rich.
**Ophrys lunulata* Parl.
PAEONIACEAE
Paeonia cambessedesii (Willk.) Willk.
Paeonia parnassica Tzanoudakis
Paeonia clusii F. C. Stern
subsp. *rhodia* (Stearn) Tzanoudakis
PALMAE
Phoenix theophrasti Greuter
PLANTAGINACEAE
Plantago algarbiensis Samp.
Plantago almogravensis Franco
PLUMBAGINACEAE
Armeria berlengensis Daveau
**Armeria helodes* Martini & Pold
Armeria neglecta Girard

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld
**Armeria rouyana* Daveau
Armeria soleirolii (Duby) Godron
Armeria velutina Welw. ex Boiss. & Reuter
Limonium dodartii (Girard) O. Kuntze
subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco
**Limonium insulare* (Beg. & Landi) Arrig. & Diana
Limonium lanceolatum (Hoffmanns. & Link) Franco
Limonium multiflorum Erben
**Limonium pseudolaetum* Arrig. & Diana
**Limonium strictissimum* (Salzmann) Arrig.
POLYGONACEAE
Polygonum praelongum Coode & Cullen
Rumex rupestris Le Gall
PRIMULACEAE
Androsace mathildae Levier
Androsace pyrenaica Lam.
**Primula apennina* Widmer
Primula palinuri Petagna
Soldanella villosa Darracq.
RANUNCULACEAE
**Aconitum corsicum* Gayer
Adonis distorta Ten.
Aquilegia bertolonii Schott
Aquilegia kitaibelii Schott
**Aquilegia pyrenaica* D. C.
subsp. *cazorlensis* (Heywood) Galiano
**Consolida samia* P. H. Davis
Pulsatilla patens (L.) Miller
**Ranunculus weyleri* Mares
RESEDACEAE
**Reseda decursiva* Forssk.
ROSACEAE
Potentilla delphinensis Gren. & Godron
RUBIACEAE
**Galium litorale* Guss.
**Galium viridiflorum* Boiss. & Reuter
SALICACEAE
Salix salvifolia Brot.
subsp. *australis* Franco
SANTALACEAE
Thesium ebracteatum Hayne
SAXIFRAGACEAE
Saxifraga berica (Beguinot) D. A. Webb
Saxifraga florulenta Moretti
Saxifraga hirculus L.
Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl.
SCROPHULARIACEAE
Antirrhinum charidemi Lange
Chaenorhinum serpyllifolium (Lange) Lange
subsp. *lusitanicum* R. Fernandes
**Euphrasia genargentea* (Feoli) Diana
Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches.
Linaria algarviana Chav.
Linaria coutinhoi Valdés
**Linaria ficalhoana* Rouy
Linaria flava (Poiret) Desf.

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

**Linaria hellenica* Turrill
**Linaria ricardoi* Cout.
**Linaria tursica* B. Valdes & Cabezudo
Linaria tonzigii Lona
Odontites granatensis Boiss.
Verbascum litigiosum Samp.
Veronica micrantha Hoffmanns. & Link
**Veronica oetaea* L.-A. Gustavson
SELAGINACEAE
**Globularia stygia* Orph. ex Boiss.
SOLANACEAE
**Atropa baetica* Willk.
THYMELAEACEAE
Daphne petraea Leybold
**Daphne rodriguezii* Texidor
ULMACEAE
Zelkova abelicea (Lam.) Boiss.
UMBELLIFERAE
**Angelica heterocarpa* Lloyd
Angelica palustris (Besser) Hoffm.
**Apium bermejoi* Llorens
Apium repens (Jacq.) Lag.
Athamanta cortiana Ferrarini
**Bupleurum capillare* Boiss. & Heldr.
**Bupleurum kakiskalae* Greuter
Eryngium alpinum L.
**Eryngium viviparum* Gay
**Laserpitium longiradium* Boiss.
**Naufraga balearica* Constans & Cannon
**Oenanthe conioides* Lange
Petagnia saniculifolia Guss.
Rouya polygama (Desf.) Coincy
**Seseli intricatum* Boiss.
Thorella verticillatinundata (Thore) Brig.
VALERIANACEAE
Centranthus trinervis (Viv.) Beguinot
VIOLACEAE
**Viola hispida* Lam.
Viola jaubertiana Mares & Vigineix
Lower plants
BRYOPHYTA
Bruchia vogesiaca Schwaegr. (o)
**Bryoerythrophyllum machadoanum* (Sergio) M. Hill (o)
Buxbaumia viridis (Moug. ex Lam. & DC.) Brid. ex Moug. & Nestl. (o)
Dichelyma capillaceum (With.) Myr. (o)
Dicranum viride (Sull. & Lesq.) Lindb. (o)
Distichophyllum carinatum Dix. & Nich. (o)
Drepanocladus vernicosus (Mitt.) Warnst. (o)
Jungermannia handelii (Schiffn.) Amak. (o)
Mannia triandra (Scop.) Grolle (o)
**Marsupella profunda* Lindb. (o)
Meesia longiseta Hedw. (o)
Nothothylas orbicularis (Schwein.) Sull. (o)
Orthotrichum rogeri Brid. (o)
Petalophyllum ralfsii Nees & Goot. ex Lehm. (o)
Riccia breidleri Jur. ex Steph. (o)
Riella helicophylla (Mont.) Hook. (o)

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Scapania massolongi (K. Muell.) K. Muell. (o)

Sphagnum pylaisii Brid. (o)

Tayloria rudolphiana (Gasrov) B. & G. (o)

VRSTE ZA MAKARONEZIJU

PTERIDOPHYTA

HYMENOPHYLLACEAE

Hymenophyllum maderensis Gibby & Lovis

DRYOPTERIDACEAE

**Polystichum drepanum* (Sw.) C. Presl.

ISOETACEAE

Isoetes azorica Durieu & Paiva

MARSILIACEAE

**Marsilea azorica* Launert & Paiva

ANGIOSPERMAE

ASCLEPIADACEAE

Caralluma burchardii N. E. Brown

**Ceropegia chrysantha* Svent.

BORAGINACEAE

Echium candicans L. fil.

**Echium gentianoides* Webb & Coincy

Myosotis azorica H. C. Watson

Myosotis maritima Hochst. in Seub.

CAMPANULACEAE

**Azorina vidalii* (H. C. Watson) Feer

Musschia aurea (L. f.) DC.

**Musschia wollastonii* Lowe

CAPRIFOLIACEAE

**Sambucus palmensis* Link

CARYOPHYLLACEAE

Spergularia azorica (Kindb.) Lebel

CELASTRACEAE

Maytenus umbellata (R. Br.) Mabb.

CHENOPODIACEAE

Beta patula Ait.

CISTACEAE

Cistus chinamadensis Banares & Romero

**Helianthemum bystropogophyllum* Svent.

COMPOSITAE

Andryala crithmifolia Ait.

**Argyranthemum lidii* Humphries

Argyranthemum thalassophyllum (Svent.) Hump.

Argyranthemum winterii (Svent.) Humphries

**Atractylis arbuscula* Svent. & Michaelis

Atractylis preauxiana Schultz.

Calendula maderensis DC.

Cheirolophus duranii (Burchard) Holub

Cheirolophus ghomerytus (Svent.) Holub

Cheirolophus junonianus (Svent.) Holub

Cheirolophus massonianus (Lowe) Hansen

Cirsium latifolium Lowe

Helichrysum gossypinum Webb

Helichrysum oligocephala (Svent. & Bzaww.)

**Lactuca watsoniana* Trel.

**Onopordum nogalesii* Svent.

**Onopordum carduelinum* Bolle

**Pericallis hadrosoma* Svent.

Phagnalon benettii Lowe

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Stemmacantha cynaroides (Chr. Son. in Buch) Ditt

Sventenia bupleuroides Font Quer

**Tanacetum ptarmiciflorum* Webb & Berth

CONVOLVULACEAE

**Convolvulus caput-medusae* Lowe

**Convolvulus lopez-socasii* Svent.

**Convolvulus massonii* A. Dietr.

CRASSULACEAE

Aeonium gomeraense Praeger

Aeonium saundersii Bolle

Aichryson dumosum (Lowe) Praeg.

Monanthes wildpretii Banares & Scholz

Sedum brissemoretii Raymond-Hamet

CRUCIFERAE

**Crambe arborea* Webb ex Christ

Crambe laevigata DC. ex Christ

**Crambe sventenii* R. Petters ex Bramwell & Sund.

**Parolinia schizogynoides* Svent.

Sinapidendron rupestre (Ait.) Lowe

CYPERACEAE

Carex malato-belizii Raymond

DIPSACACEAE

Scabiosa nitens Roemer & J. A. Schultes

ERICACEAE

Erica scoparia L.

subsp. *azorica* (Hochst.) D. A. Webb

EUPHORBIACEAE

**Euphorbia handiensis* Burchard

Euphorbia lambii Svent.

Euphorbia stygiana H. C. Watson

GERANIACEAE

**Geranium maderense* P. F. Yeo

GRAMINEAE

Deschampsia maderensis (Haeck. & Born.)

Phalaris maderensis (Menezes) Menezes

LABIATAE

**Sideritis cystosiphon* Svent.

**Sideritis discolor* (Webb ex de Noe) Bolle

Sideritis infernalis Bolle

Sideritis marmorea Bolle

Teucrium abutiloides L'Hér

Teucrium betonicum L'Hér

LEGUMINOSAE

**Anagyris latifolia* Brouss. ex Willd.

Anhyllis lemanniana Lowe

**Dorycnium spectabile* Webb & Berthel

**Lotus azoricus* P. W. Ball

Lotus callis-viridis D. Bramwell & D. H. Davis

**Lotus kunkelii* (E. Chueca) D. Bramwell & al.

**Teline rosmarinifolia* Webb & Berthel.

**Teline salsoloides* Arco & Acebes.

Vicia dennesiana H. C. Watson

LILIACEAE

**Androcymbium psammophilum* Svent.

Scilla maderensis Menezes

Semele maderensis Costa

LORANTHACEAE

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Arceuthobium azoricum Wiens & Hawksw

MYRICACEAE

**Myrica rivas-martinezii* Santos.

OLEACEAE

Jasminum azoricum L.

Picconia azorica (Tutin) Knobl.

ORCHIDACEAE

Goodyera macrophylla Lowe

PITTOSPORACEAE

**Pittosporum coriaceum* Dryand. ex Ait.

PLANTAGINACEAE

Plantago malato-belizii Lawalree

PLUMBAGINACEAE

**Limonium arborescens* (Brouss.) Kuntze

Limonium dendroides Svent.

**Limonium spectabile* (Svent.) Kunkel & Sunding

**Limonium sventenii* Santos & Fernandez Galvan

POLYGONACEAE

Rumex azoricus Rech. fil.

RHAMNACEAE

Frangula azorica Tutin

ROSACEAE

**Bencomia brachystachya* Svent.

Bencomia sphaerocarpa Svent.

**Chamaemeles coriacea* Lindl.

Dendriopterium pulidoi Svent.

Marcetella maderensis (Born.) Svent.

Prunus lusitanica L.

subsp. *azorica* (Mouillef.) Franco

Sorbus maderensis (Lowe) Docle

SANTALACEAE

Kunkeliella subsucculenta Kammer

SCROPHULARIACEAE

**Euphrasia azorica* Wats

Euphrasia grandiflora Hochst. ex Seub.

**Isoplexis chalcantha* Svent. & O'Shanahan

Isoplexis isabelliana (Webb & Berthel.) Masferrer

Odontites holliana (Lowe) Benth.

Sibthorpia peregrina L.

SELAGINACEAE

**Globularia ascanii* D. Bramwell & Kunkel

**Globularia sarcophylla* Svent.

SOLANACEAE

**Solanum lidii* Sunding

UMBELLIFERAE

Ammi trifoliatum (H. C. Watson) Trelease

Bupleurum handiense (Bolle) Kunkel

Chaerophyllum azoricum Trelease

Ferula latipinna Santos

Melanoselinum decipiens (Schrader & Wendl.) Hoffm.

Monizia edulis Lowe

Oenanthe divaricata (R. Br.) Mabb.

Sanicula azorica Guthnick ex Seub.

VIOLACEAE

Viola paradoxa Lowe

Lower plants

BRYOPHYTA

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

**Echinodium spinosum* (Mitt.) Jur. (o)

**Thamnobryum fernandesii* Sergio (o)

PRILOG III.

KRITERIJI ZA ODABIR LOKALITETA POGODNIH ZA ODREĐIVANJE KAO LOKALITETA OD ZNAČAJA ZA ZAJEDNICU I ODREĐENIH KAO POSEBNA PODRUČJA OČUVANJA

FAZA 1: Procjena na nacionalnoj razini relativnog značaja lokaliteta za svaki tip prirodnog staništa iz Priloga I. i svake vrste iz Priloga II. (uključujući prioritetne tipove prirodnih staništa i prioritetne vrste)

A. Kriteriji procjene lokaliteta za određen tip prirodnog staništa iz Priloga I.

(a) Stupanj zastupljenosti tipa prirodnog staništa na lokalitetu.

(b) Područje lokaliteta pokriveno tipom prirodnog staništa u odnosu na ukupno područje pokriveno tim tipom prirodnog staništa na nacionalnom teritoriju.

(c) Stupanj očuvanosti strukture i funkcija dotičnog tipa prirodnog staništa te mogućnosti obnove.

(d) Globalna procjena vrijednosti lokaliteta za očuvanje dotičnog tipa prirodnog staništa.

B. Kriteriji za procjenu lokaliteta za određenu vrstu iz Priloga II.

(a) Veličina i gustoća populacije vrsta koje su prisutne na lokalitetu u odnosu na populacije prisutne na nacionalnom teritoriju.

(b) Stupanj očuvanosti stanišnih obilježja koja su značajna za dotične vrste i mogućnosti obnove.

(c) Stupanj izoliranosti populacije koja je prisutna na lokalitetu u odnosu na prirodnu rasprostranjenost vrsta.

(d) Globalna procjena vrijednosti lokaliteta za očuvanje dotične vrste.

C. Na temelju tih kriterija, države članice lokalitete koje predlažu unose u nacionalan popis lokaliteta pogodnih za određivanje kao lokaliteta od značaja za Zajednicu, sukladno njihovoj relativnoj vrijednosti za očuvanje svakog tipa prirodnog staništa iz Priloga I. ili svake vrste iz Priloga II.

D. Taj popis navodi lokalitete koji sadrže prioritetne tipove prirodnih staništa i prioritetne vrste, a koje su države članice odabrale na temelju gore navedenih kriterija pod A i B.

FAZA 2: Procjena lokaliteta uključenih na nacionalne popise u smislu značaja za Zajednicu

1. Svi lokaliteti koje su odredile države članice u fazi 1, a koji sadrže prioritetne tipove prirodnih staništa i/ili vrsta smatraju se lokalitetima od značaja za Zajednicu.

2. Procjena značaja ostalih lokaliteta na popisima država članica za Zajednicu, i.e. njihov doprinos održavanju ili ponovnoj uspostavi povoljnog statusa očuvanosti prirodnog staništa iz Priloga I. ili vrste iz Priloga II. i/ili koherentnosti Nature 2000 uzima u obzir sljedeće kriterije:

(a) relativnu vrijednost lokaliteta na nacionalnoj razini;

(b) geografski smještaj lokaliteta u odnosu na migratorne rute vrsta iz Priloga II. te da li on pripada stabilnom ekosustavu smještenom s obje strane jedne ili više unutrašnjih granica Zajednice;

(c) ukupna površina lokaliteta;

(d) broj prirodnih tipova staništa iz Priloga I. i vrsta iz Priloga II. prisutnih na lokalitetu;

(e) globalna ekološka vrijednost lokaliteta za dotične biogeografske regije i/ili za cijeli teritorij naveden u članku 2, u pogledu karakteristika jedinstvenog izgleda njegovih obilježja i načina na koji su povezane.

PRILOG IV.

ŽIVOTINJSKE I BILJNE VRSTE OD ZNAČAJA ZA ZAJEDNICU I KOJIMA JE POTREBNA STROGA ZAŠTITA

Vrste navedene u ovom Prilogu označene su:

- imenom vrste ili podvrste, ili

- skupinom vrsta koje pripadaju višoj sistemskoj kategoriji ili određenom dijelu te kategorije.

Kratice "spp." nakon imena porodice ili svojte određuje sve vrste koje pripadaju toj porodici ili svojti.

(a) ŽIVOTINJE

KRALJEŽNJACI

SISAVCI

INSECTIVORA

Erinaceidae

Erinaceus algirus

Soricidae

Crocidura canariensis

Talpidae

Galemys pyrenaicus

MICROCHIROPTERA

sve vrste

RODENTIA

Gliridae

Sve vrste osim Glis glis i Eliomys quercinus

Sciuridae

Citellus citellus

Sciurus anomalus

Castoridae

Castor fiber

Cricetidae

Cricetus cricetus

Microtidae

Microtus cabreræ

Microtus oeconomus arenicola

Zapodidae

Sicista betulina

Hystriidae

Hystrix cristata

CARNIVORA

Canidae

Canis lupus (osim španjolskih populacija sjeverno od Duera i grčkih populacija sjeverno od 39. paralele)

Ursidae

Ursus arctos

Mustelidae

Lutra lutra

Mustela lutreola

Felidae

Felis silvestris

Lynx lynx

Lynx pardina

Phocidae

Monachus monachus

ARTIODACTYLA

Cervidae

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Cervus elaphus corsicanus

Bovidae

Capra aegagrus (prirodne populacije)

Capra pyrenaica pyrenaica

Ovis ammon musimon (prirodne populacije – Korzika i Sardinija)

Rupicapra rupicapra balcanica

Rupicapra ornata

CETACEA

sve vrste

GMAZOVI

TESTUDINATA

Testudinidae

Testudo hermanni

Testudo graeca

Testudo marginata

Cheloniidae

Caretta caretta

Chelonia mydas

Lepidochelys kempii

Eretmochelys imbricata

Dermochelyidae

Dermochelys coriacea

Emydidae

Emys orbicularis

Mauremys caspica

Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Algyroides fitzingeri

Algyroides marchi

Algyroides moreoticus

Algyroides nigropunctatus

Lacerta agilis

Lacerta bedriagae

Lacerta danfordi

Lacerta dugesi

Lacerta graeca

Lacerta horvathi

Lacerta monticola

Lacerta schreiberi

Lacerta trilineata

Lacerta viridis

Gallotia atlantica

Gallotia galloti

Gallotia galloti insulanagae

Gallotia simonyi

Gallotia stehlini

Ophisops elegans

Podarcis erhardii

Podarcis filfolensis

Podarcis hispanica atrata

Podarcis lilfordi

Podarcis melisellensis

Podarcis milensis

Podarcis muralis

Podarcis peloponnesiaca

Podarcis pityusensis

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Podarcis sicula
Podarcis taurica
Podarcis tiliguerta
Podarcis wagleriana
Scincidae
Ablepharus kitaibelli
Chalcides bedriagai
Chalcides occidentalis
Chalcides ocellatus
Chalcides sexlineatus
Chalcides viridianus
Ophiomorus punctatissimus
Gekkonidae
Cyrtopodion kotschy
Phyllodactylus europaeus
Tarentola angustimentalis
Tarentola boettgeri
Tarentola delalandii
Tarentola gomerensis
Agamidae
Stellio stellio
Chamaeleontidae
Chamaeleo chamaeleon
Anguidae
Ophisaurus apodus
OPHIDIA
Colubridae
Coluber caspius
Coluber hippocrepis
Coluber jugularis
Coluber laurenti
Coluber najadum
Coluber nummifer
Coluber viridiflavus
Coronella austriaca
Eirenis modesta
Elaphe longissima
Elaphe quatuorlineata
Elaphe situla
Natrix natrix cetti
Natrix natrix corsa
Natrix tessellata
Telescopus falax
Viperidae
Vipera ammodytes
Vipera schweizeri
Vipera seoanni (osim španjolskih populacija)
Vipera ursinii
Vipera xanthina
Boidae
Eryx jaculus
VODOZEMCI
CAUDATA
Salamandridae
Chioglossa lusitanica
Euproctus asper
Euproctus montanus

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Euproctus platycephalus
Salamandra atra
Salamandra aurorae
Salamandra lanzai
Salamandra luschani
Salamandrina terdigitata
Triturus carnifex
Triturus cristatus
Triturus italicus
Triturus karelinii
Triturus marmoratus
Proteidae
Proteus anguinus
Plethodontidae
Speleomantes ambrosii
Speleomantes flavus
Speleomantes genei
Speleomantes imperialis
Speleomantes italicus
Speleomantes supramontes
ANURA
Discoglossidae
Bombina bombina
Bombina variegata
Discoglossus galganoi
Discoglossus jeanneae
Discoglossus montalentii
Discoglossus pictus
Discoglossus sardus
Alytes cisternasii
Alytes muletensis
Alytes obstetricans
Ranidae
Rana arvalis
Rana dalmatina
Rana graeca
Rana iberica
Rana italica
Rana latastei
Rana lessonae
Pelobatidae
Pelobates cultripes
Pelobates fuscus
Pelobates syriacus
Bufonidae
Bufo calamita
Bufo viridis
Hylidae
Hyla arborea
Hyla meridionalis
Hyla sarda
RIBE
ACIPENSERIFORMES
Acipenseridae
Acipenser naccarii
Acipenser sturio
ATHERINIFORMES

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Cyprinodontidae
Valencia hispanica
CYPRINIFORMES
Cyprinidae
Anaecypris hispanica
PERCIFORMES
Percidae
Zingel asper
SALMONIFORMES
Coregonidae
Coregonus oxyrhynchus (migratorne populacije u određenim dijelovima Sjevernog mora)
BEZKRALJEŽNJACI
ČLANKONOŠCI
INSECTA
Coleoptera
Buprestis splendens
Carabus olympiae
Cerambyx cerdo
Cucujus cinnaberinus
Dytiscus latissimus
Graphoderus bilineatus
Osmoderma eremita
Rosalia alpina
Lepidoptera
Apatura metis
Coenonympha hero
Coenonympha oedippus
Erebia calcaria
Erebia christi
Erebia sudetica
Eriogaster catax
Fabriciana elisa
Hypodryas maturna
Hyles hippophaes
Lopinga achine
Lycaena dispar
Maculinea arion
Maculinea nausithous
Maculinea teleius
Melanagria arge
Papilio alexanor
Papilio hospiton
Parnassius apollo
Parnassius mnemosyne
Plebicula golgus
Proserpinus proserpina
Zerynthia polyxena
Mantodea
Apteromantis aptera
Odonata
Aeshna viridis
Cordulegaster trinacriae
Gomphus graslinii
Leucorrhina albifrons
Leucorrhina caudalis
Leucorrhina pectoralis
Lindenia tetraphylla

Macromia splendens
Ophiogomphus cecilia
Oxygastra curtisii
Stylurus flavipes
Sympecma braueri
Orthoptera
Baetica ustulata
Saga pedo

ARACHNIDA

Araneae
Macrothele calpeiana

MEKUŠCI

GASTROPODA

Prosobranchia
Patella feruginea
Stylommatophora
Caseolus calculus
Caseolus commixta
Caseolus sphaerula
Discula leacockiana
Discula tabellata
Discula testudinalis
Discula turricula
Discus defloratus
Discus guerinianus
Elona quimperiana
Geomalacus maculosus
Geomitra moniziana
Helix subplicata
Leiostyla abbreviata
Leiostyla cassida
Leiostyla corneocostata
Leiostyla gibba
Leiostyla lamellosa

BIVALVIA

Anisomyaria
Lithophaga lithophaga
Pinna nobilis
Unionoida
Margaritifera auricularia
Unio crassus

ECHINODERMATA

Echinoidea
Centrostephanus longispinus

(b) BILJKE

Prilog IV, točka (b) sadrži sve biljne vrste navedene u Prilogu II, točka (b) ¹ uz dolje navedene

PTERIDOPHYTA

ASPLENIACEAE

Asplenium hemionitis L.

ANGIOSPERMAE

AGAVACEAE

Dracaena draco (L.) L.

AMARYLLIDACEAE

Narcissus longispathus Pugsley

¹ Osim Briophyta iz Priloga II, točka (b).

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Narcissus triandrus L.
BERBERIDACEAE
Berberis maderensis Lowe
CAMPANULACEAE
Campanula morettiana Reichenb.
Physoplexis comosa (L.) Schur.
CARYOPHYLLACEAE
Moehringia fontqueri Pau
COMPOSITAE
Argyranthemum pinnatifidum (L.f.) Lowe
subsp. succulentum (Lowe) C. J. Humphries
Helichrysum sibthorpii Rouy
Picris willkommii (Schultz Bip.) Nyman
Santolina elegans Boiss. ex DC.
Senecio caespitosus Brot.
Senecio lagascanus DC.
subsp. lusitanicus (P. Cout.) Pinto da Silva
Wagenitzia lancifolia (Sieber ex Sprengel) Dostal
CRUCIFERAE
Murbeckiella sousae Rothm.
EUPHORBIACEAE
Euphorbia nevadensis Boiss. & Reuter
GESNERIACEAE
Jankaea heldreichii (Boiss.) Boiss.
Ramonda serbica Pancic
IRIDACEAE
Crocus etruscus Parl.
Iris boissieri Henriq.
Iris marisca Ricci & Colasante
LABIATAE
Rosmarinus tomentosus Huber-Morath & Maire
Teucrium charidemi Sandwith
Thymus capitellatus Hoffmanns. & Link
Thymus villosus L.
subsp. villosus L.
LILIACEAE
Androcymbium europeum (Lange) K. Richter
Bellevalia hackelli Freyn
Colchicum corsicum Baker
Colchicum cousturieri Greuter
Fritillaria conica Rix
Fritillaria drenovskii Dogen & Stoy.
Fritillaria gussichiae (Degen & Doerfler) Rix
Fritillaria obliqua Ker-Gawl.
Fritillaria rhodocanakis Orph. ex Baker
Ornithogalum reverchonii Degen & Herv.-Bass.
Scilla beirana Samp.
Scilla odorata Link
ORCHIDACEAE
Ophrys argolica Fleischm.
Orchis scopulorum Simsmerh.
Spiranthes aestivalis (Poiret) L. C. M. Richard
PRIMULACEAE
Androsace cylindrica DC.
Primula glaucescens Moretti
Primula spectabilis Tratt.
RANUNCULACEAE

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Aquilegia alpina L.

SAPOTACEAE

Sideroxylon marmulano Banks ex Lowe

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga cintrana Kuzinsky ex Willk.

Saxifraga portosanctana Boiss.

Saxifraga presolanensis Engl.

Saxifraga valdensis DC.

Saxifraga vayredana Luizet

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum lopesianum Rothm.

Lindernia procumbens (Krocker) Philcox

SOLANACEAE

Mandragora officinarum L.

THYMELAEACEAE

Thymelaea broterana P. Cout.

UMBELLIFERAE

Bunium brevifolium Lowe

VIOLACEAE

Viola athis W. Becker

Viola cazorlensis Gandoger

Viola delphinantha Boiss.

PRILOG V.

ŽIVOTINJSKE I BILJNE VRSTE OD INTERESA ZAJEDNICE ČIJE UZIMANJE U DIVLJINI I ISKORIŠTAVANJE MOŽE BITI PODLOŽNO MJERAMA UPRAVLJANJA

Vrste navedene u ovom Prilogu označavaju se:

- imenom vrste ili podvrste, ili
- skupinom vrsta koje pripadaju višoj sistemskoj kategoriji ili određenom dijelu te kategorije.

Kratice "spp." nakon imena porodice ili svojte određuje sve vrste koje pripadaju toj porodici ili svojti.

(a) ŽIVOTINJE

KRALJEŽNJACI

SISAVCI

CARNIVORA

Canidae

Canis aureus

Canis lupus (španjolske populacije sjeverno od Duera i Grčke populacije sjeverno od 39. paralele)

Mustelidae

Martes martes

Mustela putorius

Phocidae

sve vrste koje nisu navedene u Prilogu IV.

Viverridae

Genetta genetta

Herpestes ichneumon

DUPLICIDENTATA

Leporidae

Lepus timidus

ARTIODACTYLA

Bovidae

Capra ibex

Capra pyrenaica (osim Capra pyrenaica pyrenaica)

Rupicapra rupicapra (osim Rupicapra rupicapra balcanica i rupicapra ornata)

VODOZEMCI

ANURA

Ranidae

Rana esculenta

Rana perezi

Rana ridibunda

Rana temporaria

RIBE

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

Lampetra fluviatilis

Lethenteron zanandrai

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

sve vrste koje nisu navedene u Prilogu IV.

SALMONIFORMES

Salmonidae

Thymallus thymallus

Coregonus spp. (osim Coregonus oxyrhynchus – migratorne populacije u određenim dijelovima Sjevernog mora)

Hucho hucho

Salmo salar (samo u slatkim vodama)

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

Cyprinidae
Barbus spp.
PERCIFORMES
Percidae
Gymnocephalus schraetzer
Zingel zingel
CLUPEIFORMES
Clupeidae
Alosa spp.
SILURIFORMES
Siluridae
Silurus aristotelis
BESKRALJEŽNJACI

COELENTERATA
CNIDARIA
Corallium rubrum
MEKUŠCI
GASTROPODA - STYLOMMATOPHORA
Helicidae
Helix pomatia
BIVALVIA - UNIONOIDA
Margaritiferidae
Margaritifera margaritifera
Unionidae
Microcondylaea compressa
Unio elongatulus
ANNELIDA
HIRUDINOIDEA - ARHYNCHOBDELLAE
Hirudinidae
Hirudo medicinalis
ČLANKONOŠCI
CRUSTACEA - DECAPODA
Astacidae
Astacus astacus
Austropotamobius pallipes
Austropotamobius torrentium
Scyllaridae
Scyllarides latus
INSECTA - LEPIDOPTERA
Saturniidae
Graellsia isabellae
(b) BILJKE
ALGE
RHODOPHYTA
CORALLINACEAE
Lithothamnium coralloides Crouan frat.
Phymatholithon calcareum (Poll.) Adey & McKibbin
LISAJEVI
CLADONIACEAE
Cladonia L. subgenus Cladina (Nyl.) Vain.
BRYOPHYTA
MUSCI
LEUCOBRYACEAE
Leucobryum glaucum (Hedw.) Lngstr.
SPHAGNACEAE
Sphagnum L. spp. (osim Sphagnum pylasii Brid.)

MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE-RADNA VERZIJA

PTERIDOPHYTA

Lycopodium spp.

ANGIOSPERMAE

AMARYLLIDACEAE

Galanthus nivalis L.

Narcissus bulbocodium L.

Narcissus juncifolius Lagasca

COMPOSITAE

Arnica montana L.

Artemisia eriantha Ten

Artemisia genipi Weber

Doronicum plantagineum L.

subsp. *tournefortii* (Rouy) P. Cout.

CRUCIFERAE

Alyssum pintadasilvae Dudley.

Malcolmia lacera (L.) DC.

subsp. *graccilima* (Samp.) Franco

Murbeckiella pinnatifida (Lam.) Rothm.

subsp. *herminii* (Rivas-Martinez) Greuter & Burdet

GENTIANACEAE

Gentiana lutea L.

IRIDACEAE

Iris lusitanica Ker-Gawler

LABIATAE

Teucrium salviastrum Schreber

subsp. *salviastrum* Schreber

LEGUMINOSAE

Anthyllis lusitanica Cullen & Pinto da Silva

Dorycnium pentaphyllum Scop.

subsp. *transmontana* Franco

Ulex densus Welw. ex Webb.

LILIACEAE

Lilium rubrum Lmk

Ruscus aculeatus L.

PLUMBAGINACEAE

Armeria sampaio (Bernis) Nieto Feliner

ROSACEAE

Rubus genevieri Boreau

subsp. *herminii* (Samp.) P. Cout.

SCROPHULARIACEAE

Anarrhinum longipedicelatum R. Fernandes

Euphrasia mendonçae Samp.

Scrophularia grandiflora DC.

subsp. *grandiflora* DC.

Scrophularia berminii Hoffmanns & Link

Scrophularia sublyrata Brot.

COMPOSITAE

Leuzea rhaponticoides Graells

PRILOG VI.

ZABRANJENI NAČINI I SREDSTVA HVATANJA I UBIJANJA TE NAČINA PRIJEVOZA

(a) Neselektivna sredstva

SISAVCI

- slijepce ili osakaćene životinje koje se koriste kao živi mamci
- magnetofoni
- električne i elektroničke ubojite ili omamljujuće naprave
- umjetni izvori svjetlosti

- ogledala i ostale zasljepljujuće naprave
- naprave za osvjetljavanje meta
- optički nišani za noćni lov s mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike

- eksplozivi
- mreže koje su načelno ili prema uvjetima uporabe neselektivne
- zamke koje su načelno ili prema uvjetima uporabe neselektivne
- samostrijel
- otrovi i otrovani ili omamljujući mamci
- istjerivanje životinja iz skloništa plinom ili dimom
- poluautomatsko i automatsko oružje sa spremnikom koji može sadržavati više od dva naboja

RIBE

- otrov
 - eksplozivi
- (b) načini prijevoza
- zrakoplovom
 - motornim pokretnim vozilima